

24.8.2012

Lääkäriliiton näkemys kunta- ja palvelurakennemuutoksen valmisteluun

Terveyspalvelujärjestelmän uudistaminen on välttämätöntä, mikä tarve on kirjattu hallitusohjelmaankin. Lääkäriliitto on erittäin huolestunut siitä, että terveyspalvelujärjestelmän uudistaminen toteutettaisiin vain kuntarakennemuutoksen ehtoilla. Kansalaisten ja potilaiden edun näkökulmasta terveyspalvelujärjestelmän uudistaminen tulee toteuttaa siten, että se parhaalla mahdollisella tavalla mahdollistaa laadukkaiden ja potilaiden tarpeiden mukaisten terveyspalveluiden tuottamisen ja kehittämisen. Terveyspalvelujärjestelmän välttämätöntä uudistamista ei saa alistaa kuntarakennemuutoksen välikappaleeksi.

Palvelurakennemuutoksen on välttämätöntä toteuttaa ainakin seuraavat ehdot

1) Uudistuksen tulee merkittävästi vahvistaa palveluiden järjestämistä

Heikko ja hajautettu järjestämisaikataulu on keskeinen syy terveydenhuoltojärjestelmämme nykyisiin ongelmiin. Järjestämisvastuu tulee organisoida siten, että riittävän laadukkaan hoidon saatavuus oikea-aikaisesti ja -tasoisesti pystytään varmistamaan ja että potilaiden valinnanvapaus pystytään aidosti mahdollistamaan. Järjestämisvastuun vahvistaminen ja sen erottaminen palveluiden tuotannosta mahdollistaa myös perustason palveluiden tuotannon hajauttamisen ja lähipalveluiden turvaamisen nykyistä paremmin.

2) Uudistuksen tulee toteuttaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon järjestämisen saumaton integraatio

Vain terveydenhuollon saumattomalla integraatiolla voidaan perusterveydenhuollossa turvata riittävän vahva asema terveydenhuollon kokonaisuudessa. Saumattomat hoitokokonaisuudet ja terveydenhuollon optimaalinen resurssiallokaatio turvaavat parhaiten potilaan hyvän hoidon. Järjestämisintegraatio ei kuitenkaan tarkoita tuotannon keskittämistä.

3) Uudistus ei saa hajauttaa erikoissairaanhoidon järjestämistä ja tuottamista nykyisestään

Osa nykyisistäkin sairaanhoitopiireistä on liian pieniä vastaamaan laadukkaiden ja kattavien erikoissairaanhoidon palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta. Pienet yksiköt ovat hyvin haavoittuvia palvelutuotannon näkökulmasta.

Moderni erikoissairaanhoidon hoito vaatii paljon monialaista erikoisosaamista yhteen paikkaan. Lääketieteellisen tiedon lisääntyminen ja terveydenhuollon menetelmien kehittyminen ovat johtaneet yhä erikoistuneempiin palveluihin, jotka usein vaativat tuotannon nykyistäkin suurempaa keskittämistä osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Laadukkaiden erikoissairaanhoidon ympärivuorokautisten päivystyspalveluiden tuottaminen ei missään tapauksessa onnistu nykyistä hajautetussa järjestelmässä.

4) Uudistus ei saa heikentää yliopistosairaaloiden asemaa lääketieteellisen tutkimuksen ja lääkärikoulutuksen keskuksina

Yliopistosairaaloilla on korvaamaton rooli lääketieteellisen tutkimuksen ja opetuksen keskuksina, ja uuden lääketieteellisen tiedon tuottajina ja implementoijina suomalaisen palvelujärjestelmään. Palvelurakennemuutoksella ei saa heikentää yliopistosairaaloiden mahdollisuutta suoriutua näistä tehtävistään.

5) Demokraattinen päätöksenteko on turvattava terveydenhuollon järjestämisessä.

Järjestämisvastuussa olevien toimijoiden tulee olla demokraattisesti hallittuja. Päätöksenteko tulee kunta- ja palvelurakennemuutoksessa rakentaa siten, että järjestämisvastuussa olevan alueen kaikilla asukkailla ovat yhtäläiset mahdollisuudet vaikuttaa palveluiden järjestämistä koskevaan päätöksentekoon.

Raija Niemelä
puheenjohtaja

Heikki Pälve
toiminnanjohtaja

Lisätietoja: puheenjohtaja Raija Niemelä puh. 040 731 6191, toiminnanjohtaja Heikki Pälve puh. 050 564 7345 ja politiikkatoimialan johtaja 040 546 5316.

Jakelu:

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko
Peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardson
Valtiosihteeri Pia Pohja
Valtiosihteeri Sinikka Näätsaari
Erityisavustaja Ulla Heinola
Erityisavustaja Erkki Papunen

Sosiaali- ja terveystieteiden ministerivaliokunta
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitystyöryhmä, ohjausryhmä
Hallitusneuvos Päivi Salo

Tiedoksi:

Hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkunen
Erityisavustaja Anna-Kaisa Ikonen
Erityisavustaja Laura Rissanen
Kuntaliitto
Sairaanhoitopiirien johto
Eduskuntaryhmät
Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta